

Sammanfattning från regionfullmäktige den 26–27 april

Här är en sammanfattning av några av de beslut som regionfullmäktige fattade vid sitt sammanträde den 26–27 april. Samtliga beslut finns sedan att ta del av i det justerade sammanträdesprotokollet.

För protokoll samt tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionfullmaktige/mote-2022-04-26>

Protokollet publiceras några dagar efter sammanträdet

Region Västerbottens årsredovisning 2021

Pandemin har präglat verksamheterna på olika sätt. Hälso- och sjukvården har haft fokus på att minska smittspridningen, vårda patienter och samtidigt genomföra ett omfattande vaccinationsarbete mot både covid-19 med dos 1–3 samt säsongsinfluensa.

Inom Regional utveckling är näringslivets behov av stöd fortsatt stort. Det är utmaningar med kompetensförsörjning inom flera områden. Beroendet av inhyrd personal fortsätter även om många verksamheter har lyckats bryta den negativa utvecklingen. Arbetsmiljön, både den psykosociala och fysiska, har påverkats i flera verksamheter.

Den samlade bedömningen är att fyra mål har uppfyllts, sju mål delvis har uppfyllts och ett mål har inte uppfyllts. Måluppfyllelsen påverkas till stor del av pandemin som inneburit omprioriteringar eller att aktiviteter inte kunnat genomföras enligt plan. Sammantaget bedöms måluppfyllelsen av verksamhetsmålen under omständigheterna vara goda.

Av de finansiella målen uppnås tre av fyra mål. Den sammanvägda bedömningen är att Region Västerbotten år 2021, i allt väsentligt, har en god ekonomisk hushållning i verksamheten.

Region Västerbotten redovisar ett ekonomiskt resultat på 1 398 miljoner kronor för 2021, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 1 241 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader visar på en återhämtning efter fjolårets inbromsning. Resultatet påverkas stort av riktade statsbidrag för att ersätta kostnader kopplat till pandemin samt regleringsposter för kollektivtrafiken, skatteintäkter och generella statsbidrag.

Regionen identifierade inför 2021 åtgärder motsvarande 175 miljoner kronor i omställningsplanen för en hållbar ekonomi. Den samlade effekten av omställningsplanen är 153 miljoner kronor vilket motsvarar en effekt på 87 procent av besparingarna i planen. Det kan vara svårt att värdera om vissa kostnadsreduceringar är en effekt av åtgärderna eller om de beror på pandemin.

Att sektorn nu tillfälligt fått stora tillskott innebär inte att regionens ekonomi på sikt blivit bättre. Region Västerbottens underliggande strukturella underskott finns kvar när tillfälliga bidrag och andra faktorer relaterade till pandemi räknas bort. Det innebär att ett fortsatt arbete med omställningsplanen är viktigt för att nå en ekonomi i balans.

Regionfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen.

Omfördelning av riktade bidrag för covid-19 och uppskjuten vård

Under år 2021 och 2022 har Region Västerbotten fått medel från staten till kostnader för covid-19-pandemins effekter i regionen och på den uppskjutna vården.

Under år 2022 finns en kvarvarande budget på 66 miljoner, fördelad för projektet för covid-19 merkostnader och uppskjuten vård. De tre första månaderna år 2022 har verksamheterna fortsatt fått ersättnings i enlighet med tidigare inriktning för merkostnader covid-19.

Då effekterna från covid-19 till största del vilar på uppskjuten vård, har regionfullmäktige beslutat att återstående riktat statsbidrag år 2022 för covid-19 och uppskjuten vård omfördelas i sin helhet från regionstyrelsen till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Revisorernas information till regionfullmäktige med anledning av revisionsberättelse 2021

Revisorernas ordförande Bert Öhlund informerade om revisionsberättelsen för regionfullmäktige.

Alla sju revisorer är eniga om revisionsberättelsen. Revisorerna har noga övervägt bedömningarna.

2021 var ett mycket speciellt år, tufft med pandemin och uppskjuten vård. Regionen hanterade pandemin på ett bra sätt och framgångsrik på att vaccinera. Många medarbetare i regionen gjorde stora insatser för att vården skulle fungera. Revisorerna bedömer att verksamheten genomfördes på ett ändamålsenligt sätt.

Region Västerbotten fick stora statsbidrag och det gick också bra på börsen. Sammantaget hade regionen sitt bästa resultat någonsin. De pengarna kommer regionen att behöva kommande år.

Det finns också områden som behöver bli bättre.

Under året har revisionen gjort 11 fördjupade granskningar och 13 grundläggande granskningar. Vid en summerar av dessa granskningar kan man se att det finns brister i strategisk styrningen, intern kontroll samt hantering av beslut, diarieföring, allmänna handlingar med mera

Främst var det regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden som hade problem i styrningen. För patientnämnden, folkhögskolestyrelsen, måltidsnämnden och fullmäktiges beredningar var styrningen mer utvecklad.

Revisorerna kan se att otydliga ansvarsförhållanden, otillräckligt tjänstemannastöd och svagt utvecklat ledningssystem bidrar till svårigheterna i styrningen. Störst problem har hälso- och sjukvårdsnämnden. För år 2021 var hälso- och sjukvårdsnämnden allt för passiv, menar revisorerna.

Man bedömer att:

- Regionstyrelsen och övriga nämnder genomfört sina verksamheter på ett ändamålsenligt sätt.
- Räkenskaperna är rättvisande.
- Folkhögskolestyrelsen, patientnämnden och måltidsnämnden hade en tillräcklig intern kontroll.
- Regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden hade inte en tillräcklig kontroll.
- Regionen klarar tre finansiella mål och når delvis ett finansiellt mål.

- För patientnämnden, folkhögskolestyrelsen och måltidsnämnden var resultaten för verksamhetsmålen förenliga med fullmäktiges mål.
- För regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden var resultaten för verksamhetsmålen inte förenliga med fullmäktiges mål. Detta betyder att vi bedömer att regionen inte uppnår de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna tillstyrker ansvarsfrihet för regionstyrelsen, övriga nämnder och beredningar.

Revisorerna tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen.

Motion om att återinföra ambulansenheten till Skellefteå

Sverigedemokraterna föreslår i en motion till regionfullmäktige att man beslutar att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att återföra ambulansenheten som flyttats till Robertsfors till Skellefteå. Dessutom att inleda dialog med Robertsfors kommun i syfte att driftsätta en akutbil inom kommunen.

Av motionssvaret framgår att utifrån den aktuella belastningen på ambulansen i Robertsfors anses det inte möjligt att göra om den till en akutbil eller flytta tillbaka den till Skellefteå.

Det pågår en utredning kring möjligheten att etablera en nattambulans med jour i Skellefteå i syfte att minska belastningen och skapa en än bättre förmåga att upprätthålla beredskap både i Skellefteå och Robertsfors. Vid alla förändringar inom ambulanssjukvården måste de ekonomiska ramarna i förhållande till behoven beaktas.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att sälja Vindelns Folkhögskolas lokaler

Nicklas Sandström (M) föreslår i en motion till regionfullmäktige att fastigheten där Vindelns folkhögskola bedriver sin verksamhet ska säljas. Detta mot bakgrund att behovet av fastighetsinvesteringar i fastigheten inte ryms inom den kommande planperioden, höga driftskostnader per kvadratmeter samt att intäkterna inte räcker till driften.

Av motionssvaret framgår att det pågår en anpassning av lokalerna samt att beviljad investeringsram skapar möjligheter att åtgärda de akuta frågeställningarna och ger förvaltningen utrymme att långsiktigt skapa bra och anpassade lokaler.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om vaccinationsprogram för 65+

Marianne Normark (L) föreslår i en motion till regionfullmäktige att ett vaccinationsprogram för 65+ införs i Region Västerbotten. Ett vaccinationsprogram som innebär att regionen erbjuder alla 65+ gratis vaccination mot influensa, lunginflammation och bältros skulle ge många äldre personer bättre livskvalitet, ökad trygghet och färre sjukdomsfall. Ett program skulle också innebära en betydande samhällsvinst i form av minskade kostnader för framtida vård och omsorg. I motionen lyfts att Liberalerna anser att äldre ska ha samma tillgång till förebyggande vaccinationsprogram som barnen.

Av motionssvaret framgår att det finns ett beslut om kostnadsfri influensavaccination för personer 65 och äldre säsongen 2021/2022 samt ett beslut om kostnadsfri pneumokockvaccination för alla äldre än 65.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att införa avgiftstrappa för språktolk

Petter Nilsson (SD) föreslår i en motion till regionfullmäktige att en avgiftstrappa för språktolk inför samt att man i årsbokslutet särskilt redovisar språktolkskostnader samt delredovisar kostnaderna, språk för språk.

I motionen lyfts bland annat att regionen erbjuder skattefinansierad tolkhjälp under obegränsad tid, är dels kontraproduktivt vad gäller integration, dels en kostnad som inte bör åligga det offentliga. I motionen framhävs också att det saknas ekonomisk redovisning för kostnaderna för språktolk.

I motionssvaret anges att enligt de krav som finns i hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen är Region Västerbotten skyldig att ge alla patienter en god och patientsäker vård. En förutsättning för en god och säker vård är bland annat att få möjlighet att vara delaktig i sin vård och behandling. Patientlagen anger vidare rätten till individuellt anpassad information vid besök i vården vilket inte skulle kunna garanteras utan att ha tillgång till språktolk när detta behov finns. En avgiftsfri användning av språktolktjänster är en förutsättning för att en jämlik vård ska kunna ges.

Möjlighet finns att redovisa tolkkostnader då särskilt konto för tolktjänster finns. Kostnader för språktolk finns under språktolk övriga. En avläsning visar enkelt kostnaden per kostnadsställe och per

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om mobila team som en viktig del av den nära vården

Centerpartiets fullmäktige-grupp har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man föreslår att regionfullmäktige beslutar att utveckla Geriatriska öppenvårdsteamet som en viktig resurs i den nära vården och som stöd till det äldreomsorgslyft som regionens kommuner gör med stöd av regeringen och samarbetspartierna. Dessutom att det geriatriska öppenvårdsteamets verksamhet, kompetens och arbetssätt, sprids och implementeras i hela länet.

Av motionssvaret framgår att mobila team redan verkar i organisationen och att utifrån tillgängliga resurser sprids dess positiva erfarenheter och arbetssätt över regionen.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om bröstcancerscreening i Region Västerbotten

Hans-Inge Smetana (KD) och Betty-Ann Nilsson (KD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man föreslår att regionfullmäktige ger hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda hur artificiell intelligens (AI) i framtiden kan komplettera mammografiscreening. Dessutom att möjliggöra

längre placering på bröstradiologin för ST-läkare inom radiologi samt att utreda satsningar på öronmärkta platser för bröstradiologer under ST-utbildningen för läkare.

Av motionssvaret framgår att det i dagsläget inte råder någon personalbrist, det finns ett stort antal nyrekryterade specialister som arbetar inom Bild- och funktionsmedicin (BFM) samt att regionen följer utvecklingen inom AI och att det sannolikt kommer få en stor påverkan på regionen och BFM.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om app inom barn- och ungdomspsykiatri

Hans-Inge Smetana m.fl. (KD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man önskar att en app utvecklas för Barn och ungdomspsykiatri (BUP) i Västerbotten på liknande sätt som finns i Region Skåne. Appen innehåller ett frågeformulär och skattningsskalor i syfte att underlätta för unga patienter att sätta ord på sitt eget mående och underlätta uppföljning av patienten över

Av motionssvaret framgår att barn- och ungdomspsykiatri i Västerbotten känner till användandet av en digital applikation inom Region Skåne och har tagit del av de positiva erfarenheter som noterats där. Införande av nämnda app inom Barn och ungdomspsykiatri (BUP) skulle med största sannolikhet underlätta och effektivisera flödet på flera sätt. Representanter från Region Västerbotten planerar tillsammans med det företag som utformat appen, för ett införande i Region Västerbotten, vilket förhoppningsvis kommer att kunna ske relativt snart.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om en rättvis lönesättning

Petter Nilsson m.fl. (SD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man beskriver att man vill åstadkomma en rättvis lönesättning för både tillfällig och ordinariepersonal och att mer medel krävs till strukturellt belastade kliniker.

Av motionssvaret framgår bland annat att lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet och även förutsättningarna för att rekrytera och behålla personal.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om screening av tjocktarmscancer

Hans-Inge Smetana m.fl. (KD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man önskar att en utredning görs om regionens kapacitet att utföra screening av kolorektalcancer för åldersgruppen 60–74 år och att införa ett sådant screeningprogram i regionen.

Av motionssvaret framgår att Region Västerbotten har anmält sig för att påbörja screening av tjocktarmscancer och ändtarmscancer enligt den nationella screeningmodellen. Screening planeras att införas succesivt i hela landet och under 2023 beräknas samtliga svenska regioner att ha infört screeningen. Bedömningen är att Västerbotten har tillräckliga resurser för att införa screeningprogrammet som planeras starta i maj 2022.

Verksamheten på Norrlands universitetssjukhus förstärks under 2021 med servicepersonal för att kunna möta det förväntat ökade årliga behovet på 200–250 koloskopier som screeningen beräknas generera årligen när alla åldersgrupper är inne i den. Region Västerbotten kommer därutöver att ansluta till det nationella kallelsesystemet.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om karriärvägar för vårdnära yrkesgrupper

Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Maria Lundqvist Brömster (L), Hans-Inge Smetana (KD) har lämnat in motion till regionfullmäktige. Motionärerna menar att det finns för få utpekade karriärvägar för vårdnära personal och yrkar på att regionen bör tillskapa fler nya karriärvägar.

Av motionssvaret framgår att regionen redan har påbörjat det arbete som motionärerna yrkar på. Man har tagit fram ett ramverk för kompetensstegar, vilket kommer ligga till grund för alla kompetensstegar oavsett yrkesgrupp. Kompetensstegarna är ett sätt att visa på vilka steg i utveckling och karriär som är möjliga inom respektive yrkesgrupp. Förutom inom den egna yrkesgruppen så är avsikt också att tydliggöra vilka vägar som är möjliga inom regionen om intresse finns av annan inriktning.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om tillväxtplan för Skellefteå

Marianne Normark (L), Ewa-May Karlsson (C), Elin Segerstedt-Söderberg (M), Betty-Ann Nilsson (KD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Motionärerna beskriver den kraftiga tillväxten i Skellefteå och vill med anledning av denna att Region Västerbotten tar fram en plan för en utbyggnad av primärvården i Skellefteå som motsvarar de kommande behoven. Dessutom att det görs en kartläggning av en de resurser som finns både vad gäller personal och lokaler

Av motionssvaret framgår att det under 2019 genomfördes en kartläggning av befintliga resurser och lokaler i primärvården och folktandvården (FTV) i Region Västerbotten. Den kartläggningen visade att Skellefteå kommun har ett antal fler hälsocentraler i förhållande till befolkningens mängd än andra delar av regionen. Dock är lokalerna inte anpassade till flöden, samband, vårdhygienisk standard och införandet av nya arbetssätt. Frågan har hög prioritet avseende utveckling av lokaler i förhållande till den positiva befolkningsökningen i Skellefteå. Befolkningsprognosen är sedan dess reviderad och det finns behovet av en ny Hälsocentral, både utifrån den nya befolkningsprognosen och behovet av att förstärka nuvarande primärvårdsstruktur för att möta utvecklingen av god och nära vård.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om profil för Lycksele och Skellefteå lasarett

Andreas Löwenhök (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Han beskriver att det saknas målbild, vision och profil för Skellefteå och Lycksele lasarett och yrkar att regionstyrelsen tillsammans med hälso och sjukvårdsnämnden utarbetar en målbild och profilering för respektive sjukhus.

Av motionssvaret framgår att samtliga sjukhus i Västerbotten ska fortsatt vara sjukhus med basutbud och akutsjukhus för invånarna i de olika länsdelarna Skellefteå/Norsjö, Södra Lappland och Umeå med kranskommuner.

Norrlands universitetssjukhus är, förutom sitt grunduppdrag, regionens sjukhus för sjukvårdsregional vård och högspecialiserad vård.

I Skellefteå finns för närvarande en profilering mot gallkirurgi och fertilitetsutredningar, medan Lycksele har en länsprofilering mot ljumskbräck-, obesitas- och proteskirurgi samt ansvar för helikopterverksamheten.

Vid Lycksele lasarett finns också ett diagnostiskt centrum som utreder patienter från hela länet avseende allvarliga ospecifika symptom som kan tyda på cancer och cancer utan känd primärtumör.

Ett arbete med inomregional nivåstrukturerings och ytterligare profilering av regionens sjukhus bör grundas i en diskussion kring effektivisering av vårdprocesser och andra nyttoeffekter av profilering.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen är besvarad.

Motion om en trygg förlossningsvård – dygnet runt, året runt.

Andreas Löwenhök (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Han beskriver där konsekvenserna av bristen på barnmorskor inom förlossningen under sommaren 2021, som skapat oro hos blivande föräldrar. Vidare lyfter Löwenhök att problemet med brist på semestervikarier är återkommande. Med anledning av detta vill han att på att det tas fram en handlingsplan för hur regionen ska säkerställa att samtliga förlossningar i länet ska vara.

Av motionssvaret framgår att blivande föräldrar ska känna sig trygga både inför, under och efter förlossningen. För att säkerställa att länets tre förlossningsenheter ska vara öppna året runt och dygnet runt beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden i juni 2021 att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att upprätta en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen är besvarad.

Motion om Flexibla arbetsformer på mindre administrativa ytor

Nicklas Sandström (M) och Åsa Ågren Wikström (M) har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man föreslår att regionfullmäktige beslutar att utarbeta en ny policy för distansarbete utifrån den positiva effekt som pandemin inneburit för jobb på distans, att utreda möjligheten utifrån motionens intentioner, att förlägga administrativa arbetsplatser på sjukhusområdet i befintliga byggnader samt att utifrån den kartläggningen påbörja arbetet med att avyttra regionhuset och försälja tomten för bostadsändamål.

Av motionssvaret framgår att det påbörjats ett regionövergripande projekt för framtida flexibla administrativa arbetsplatser som bland annat syftar till att kunna nyttja regionens lokaler mer effektivt. Förutsättningar att förlägga fler administrativa arbetsplatser på sjukhusområdet och kunna avyttra regionhuset är inte ett alternativ.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om bildstöd i kallelseutskick

Kristdemokraternas fullmäktige-grupp har lämnat in en motion till regionfullmäktige där man föreslår att regionfullmäktige ger i uppdrag att ta fram informerande bildstöd ur ett barnperspektiv hur olika vårdbesök går till, i syfte att barnen ska känna sig trygga och välinformerade på förhand samt att de bildstöd som tas fram är lättanpassade för de olika verksamheterna, samt finns tillgängliga på ett flertal olika språk.

Av motionssvaret framgår att det inte finns något samlat grepp om bildstöd, däremot använder flertalet verksamheter idag bildstöd i kallelser, däribland barn- och ungdomshabiliteringen. Det pågår även ett arbete med att ta fram bildstöd inför besök på BVC. Användningen av bildstöd går naturligtvis alltid att utveckla, men mot bakgrund av vad som framkommer i svaret görs bedömningen att motionen anses som besvarad.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen är besvarad.

Motion om att starta en digital tjänst för samisk hälsa

Maria Kristoffersson (C) har lämnat in en motion till regionfullmäktige. Hon beskriver där behovet av att erbjuda vård på lika villkor för länets invånare och att många samer känner att de inte har någonstans att vända sig för att prata om sin hälsa och sina problem. Maria Kristoffersson framhåller att språkkompetens och samisk kulturkompetens är svag bland regionens personal. Hon vill att en utredning tillsammans med nätverket för samisk hälsa ska se över möjligheterna att starta en digital hälsocentralfunktion med samiskt fokus.

Av motionssvaret framgår att Region Västerbottens mål för hälso- och sjukvården är att den ska vara nära, tillgänglig och personcentrerad i hela länet. För att förbättra vården pågår utveckling av digitala lösningar. Det gäller både digitala lösningar för att komma i kontakt med vården och även digitala lösningar för genomförande av vård, behandling och rehabilitering.

Uppstart och upprätthållandet av en digital hälsocentralfunktion som är nischad mot särskild grupp skulle bli mycket sårbar lösning. För att kunna bedriva jämlik vård behöver regionen förstärka personalens kunskap om nationella minoriteter och samisk hälsa samt fortsätta inriktningen mot personcentrerad vård. Tillgången till "Kunskapsnätverk för samers hälsa" och framtagna digitala utbildningar utgör viktiga resurser till kompetensutveckling för hälso- och sjukvårdens personal.

Genom fortsatt utveckling av digitala lösningar kan tillgängligheten öka för länets medborgare.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen är besvarad.

Fler ärenden som regionfullmäktige behandlade på sammanträdet

Alla ärenden finns beskrivna i protokollet som publiceras några dagar efter sammanträdet bland handlingarna.

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionfullmaktige/mote-2022-04-26>

- 10. Revidering av Region Västerbottens finanspolicy**
- 11. Revidering av förbundsordning Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg**
- 12. Instruktion till ägarombud i Norrtåg AB inför ordinarie bolagsstämma 2022**
- 13. Svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter 2021**
- 14. Reglemente för beredningen för samverkan och regional utveckling**
- 15. Borgensåtagande refinansiering av Reginafordon 2020301**
- 16. Borgensåtagande refinansiering av ett Transitio Coradiafordon**
- 20. Ansvarsfrihet för Region Västerbottens förtroendepersonsorganisation 2021.**